

ENERGETICKÉ PRÁVO

Praktické fungování českého a evropského trhu
s elektřinou

JUDr. Marie Brejchová
Mgr. Ondřej Běhal

HISTORIE

- **Počátky** -> lokální úroveň elektráren -> místní elektrárna a její zákazníci
- 1882 – první elektrická centrála -> Osvětlení Janáčkova divadla v Brně
- 1889 – první elektrárna na Praze Žižkov -> počátek systematické elektrifikace českých zemích
- 20. léta 20. století – zavedena 3f soustava 50 Hz
 - Budování místních sítí 380 / 220 V
 - První dálkové sítě 100 kV
- 1946 – zřízeny České energetické závody a centrální dispečink pro řízení soustavy
- 50. léta 20. století – výstavba dálkových vedení
- 60. – 80. léta – vytvoření páteřní sítě umožňující přenášet elektřinu na velkou vzdálenost
- 1985 – zahájení provozu první jaderné elektrárny na území Čech a Moravy (Dukovany)
- Od 90. let liberalizace trhu s elektřinou

ZMĚNA TRŽNÍHO PROSTŘEDÍ

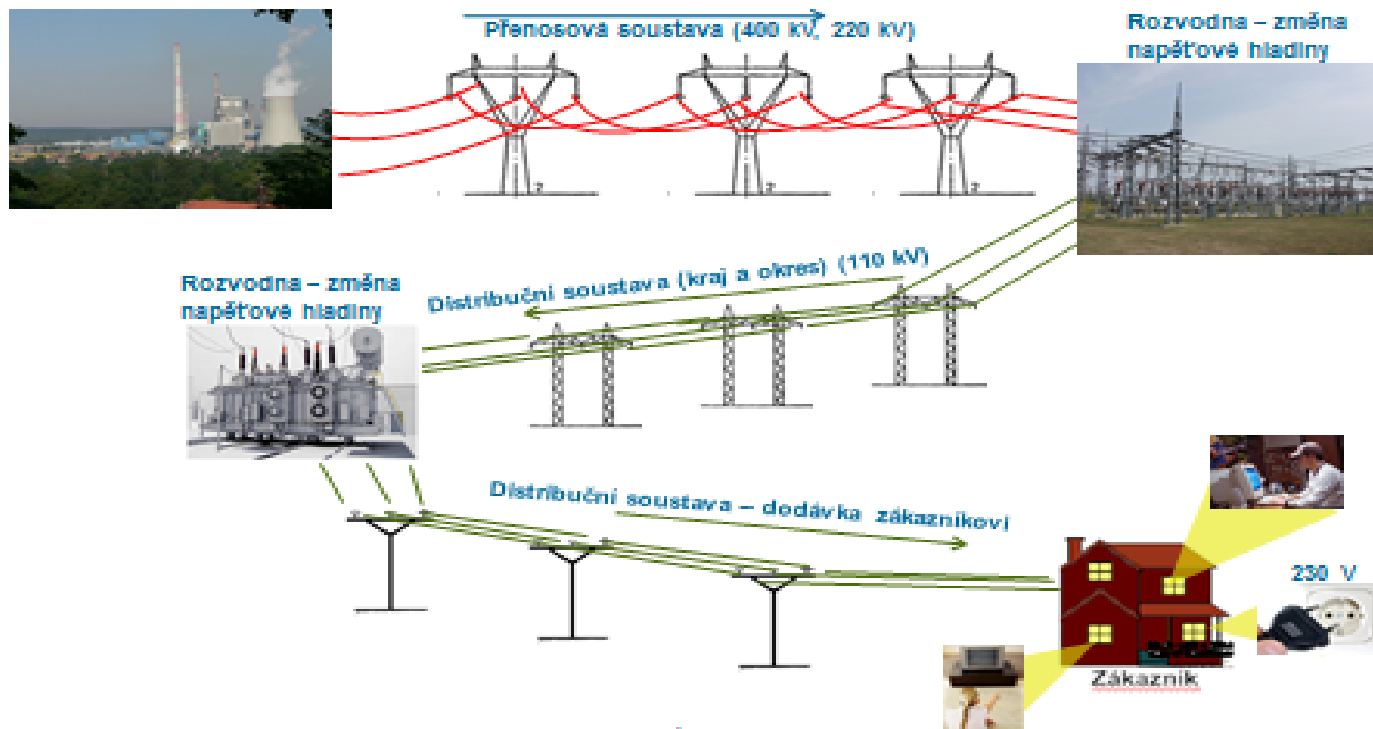
- Existence legislativy
- Privatizace energetiky
- Vytvoření konkurenčního prostředí se zaměřením na zákazníka
- Existence nových technologií a modelů zkoumající chování zákazníka
- Potřeba transparentnosti dat využívaných jednotlivými hráči na trhu

ZMĚNA TRŽNÍHO PROSTŘEDÍ

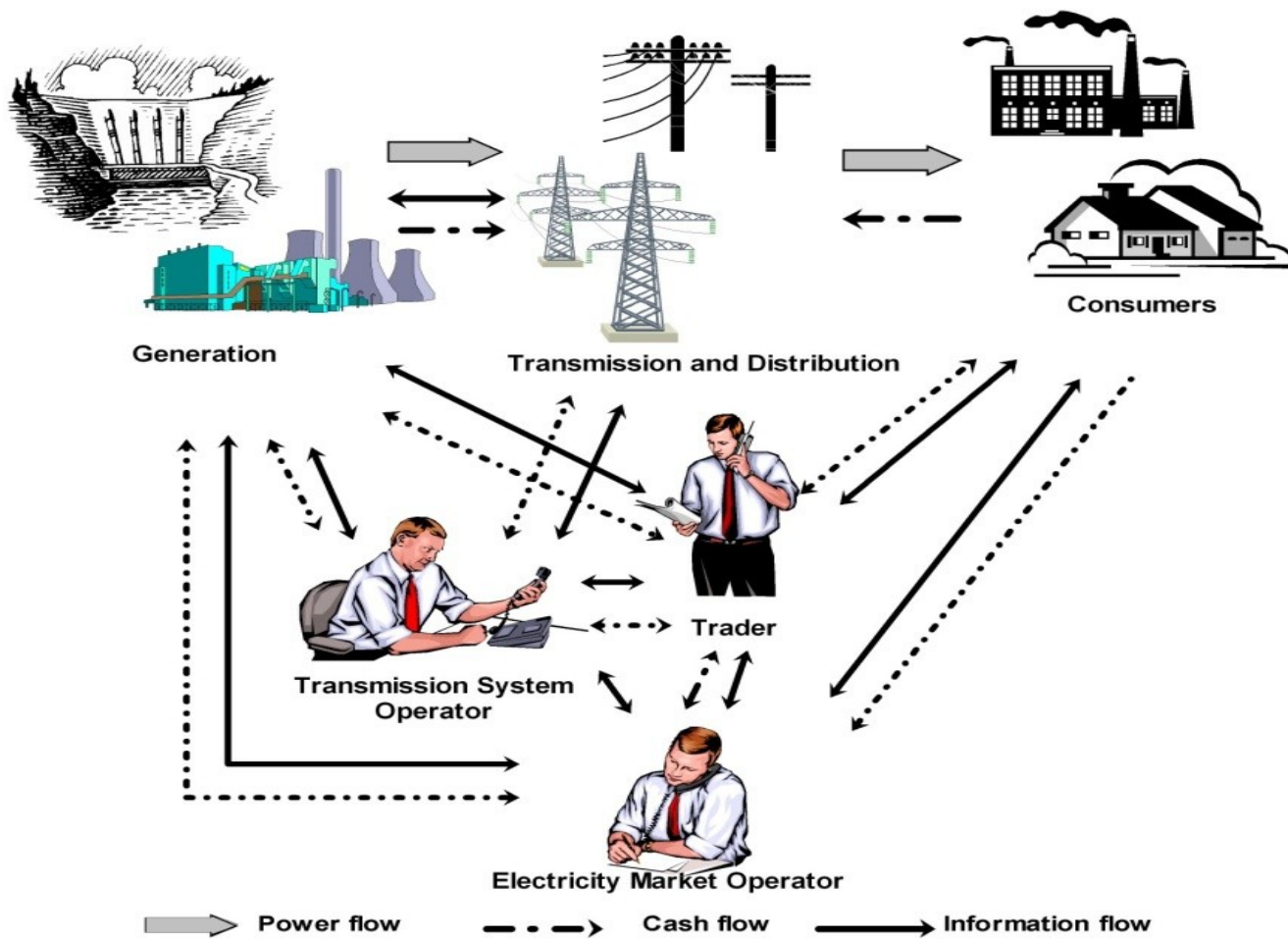
- ⦿ historicky vše v jednom (výroba, přenos, distribuce, prodej)
- ⦿ od 1. 1. 2005 zcela liberalizovaný trh s elektřinou
- ⦿ volba **dodavatele** elektřiny je na zákazníkovi

ZÁKLADNÍ SCHÉMA TOKU

Základní schéma toku elektřiny

REÁLNÉ A OBCHODNÍ VZTAHY NA TRHU S ELEKTŘINOU

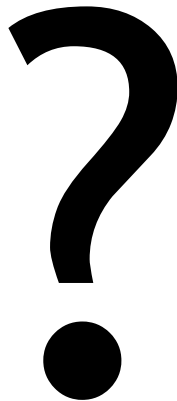
DEFINICE TRHU S ELEKTŘINOU

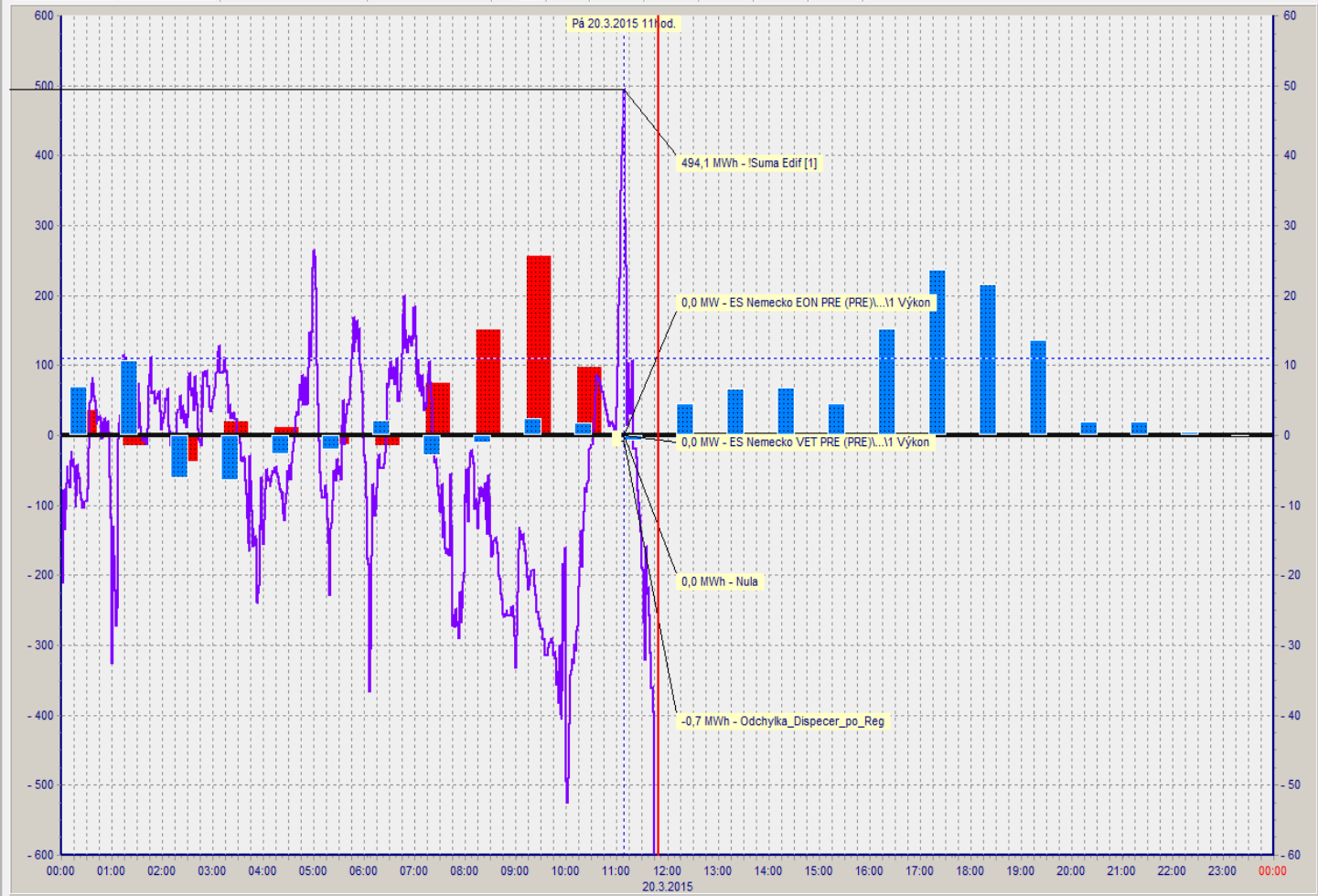
Definice (neúplná) - § 3 vyhlášky č. 541/2005 Sb. o pravidlech trhu s elektřinou v platném znění:

- ◉ Předmětem trhu s elektřinou je dodávka činné elektrické energie. Trh s elektřinou se uskutečňuje na základě
 - a) účasti na organizovaném krátkodobém trhu s elektřinou,
 - b) dvoustranných obchodů mezi účastníky trhu s elektřinou,
 - c) účasti na vyrovnávacím trhu s regulační energií, nebo
 - d) účasti na trhu s podpůrnými službami.

POTŘEBA REGULAČNÍ ENERGIE

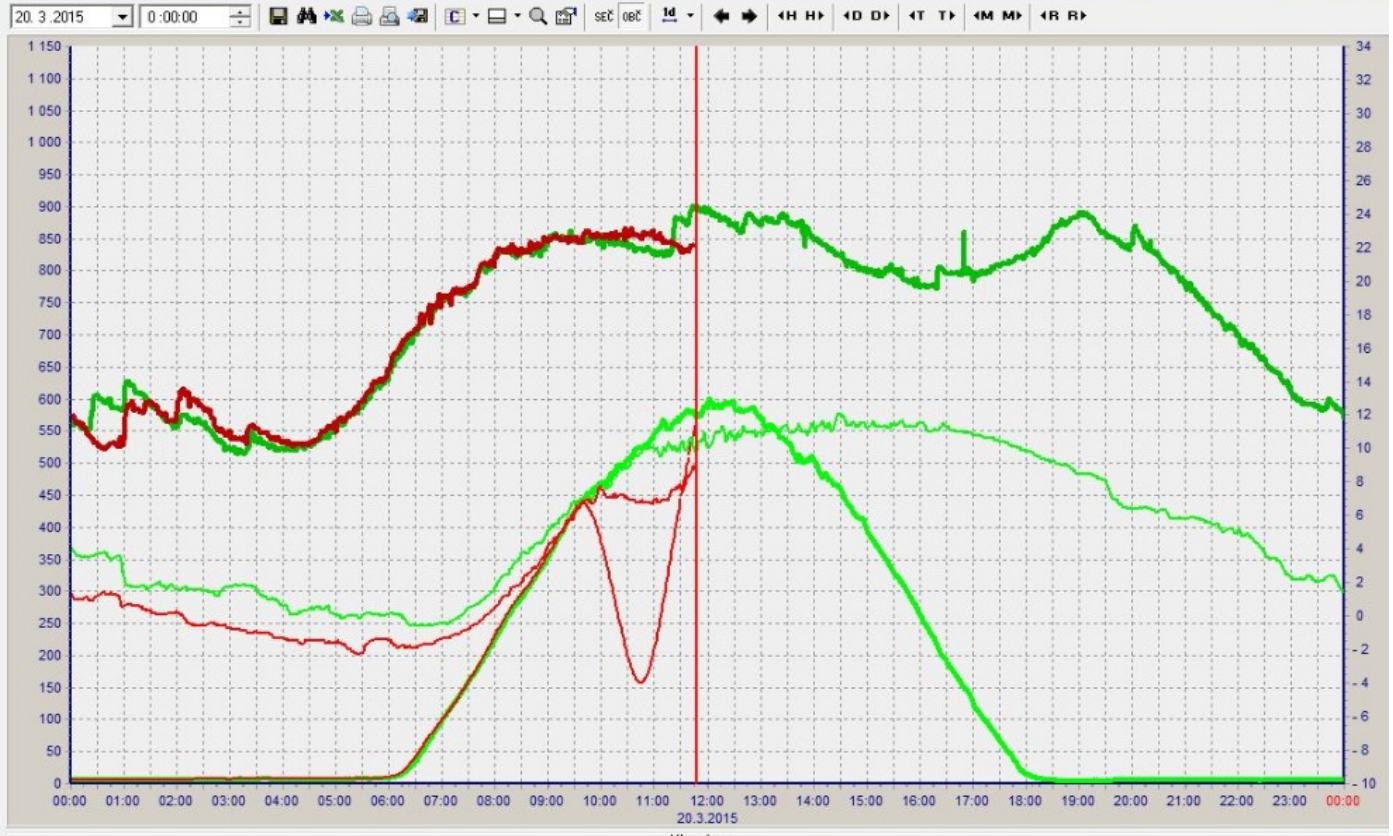
20. březen 2015 v grafech

Hlavní osa

Vedlejší osa

Hlavní osa

Vedlejší osa

- Chodov II\Teplota venkovní [1] 0, den
- Chodov II\Teplota venkovní [2] 1, den
- Chodov II\Teplota venkovní [3] 2, den
- Chodov II\Teplota venkovní [4] 3, den
- Chodov II\Teplota venkovní [5] 4, den
- Chodov II\Teplota venkovní [6] 5, den
- Chodov II\Teplota venkovní [7] 6, den
- Chodov II\Teplota venkovní [8] 7, den
- Karlov\Teplota venkovní 0, min

01 Teplota redigovaná ČHMÚ 0 hod

Kalendář

- Seznam oken
- \\PRET - Predikce\Elektrina\
 - \\PRET - Predikce\Elektrina\
 - \\PRET - Predikce\Elektrina\

SUBJEKTY NA TRHU S ELEKTŘINOU

- ⦿ výrobce
- ⦿ provozovatel přenosové soustavy (ČEPS, a.s.)
- ⦿ provozovatel distribuční soustavy
- ⦿ zákazník
- ⦿ obchodník
- ⦿ operátor trhu (OTE, a.s.)

LICENCOVANÉ ČINNOSTI

- ⊙ Výroba, distribuce, přenos, operátor - 25 let
- ⊙ Obchod 5 let

- ⊙ Podmínky
- ⊙ Požadavky
- ⊙ Povinnosti subjektů

UNBUNDLING

- ◉ Vertikálně integrovaní podnikatelé - § 2 odst. 2 písm. a) bod 17 EZ
- ◉ Unbundling § 25a EZ
 - PDS musí být od 1. ledna 2007 z hlediska své právní formy, organizace a rozhodování nezávislý na jiných činnostech netýkajících se distribuce elektřiny
 - Unbundling organizační, informační, právní
 - Oddělení činností PDS od výroby a obchodu

DRUHY VZTAHŮ NA TRHU S ELEKTŘINOU

⊙ Vertikální

- ERÚ, SEI, MPO, ÚOHS směrem k účastníkům trhu

⊙ Horizontální

- vztahy na trhu s elektřinou mezi účastníky trhu:
Výrobce, Obchodník, PDS, Zákazník, OTE, PPS

❑ OBCHODOVÁNÍ VÍCE KOMODIT NA JEDNOM MÍSTĚ

❑ obchodování více komodit na jednom tržním místě je přirozené

❑ EEX (elektřina, plyn, povolenky)

<http://www.eex.com/>

❑ APX (elektřina, plyn)

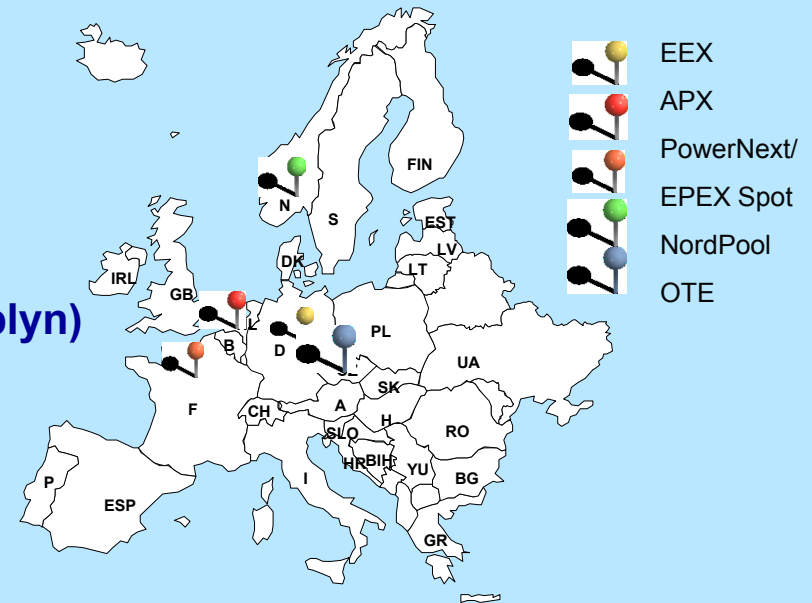
<http://www.apxgroup.com/>

❑ PowerNext/EPEX Spot (elektřina, plyn)

<http://www.powernext.com/>

❑ Nordpool (elektřina, plyn)

<http://www.nordpool.com/>

❑ V ČR je to OTE nabízející obchodníkům možnost obchodovat elektřinu a plyn v rámci jednoho portálu a využití společného finančního risk-managementu a finančního vypořádání

Evropské trendy

□ PROPOJOVÁNÍ ENERGETICKÝCH TRHŮ

Výsledek kompromisu:

Provozovatelé přenosových soustav (PPS):
Bezpečnost dodávek a provozu ES

Burzy (PX): Transparentní a jednotný trh
podporující volné obchodování

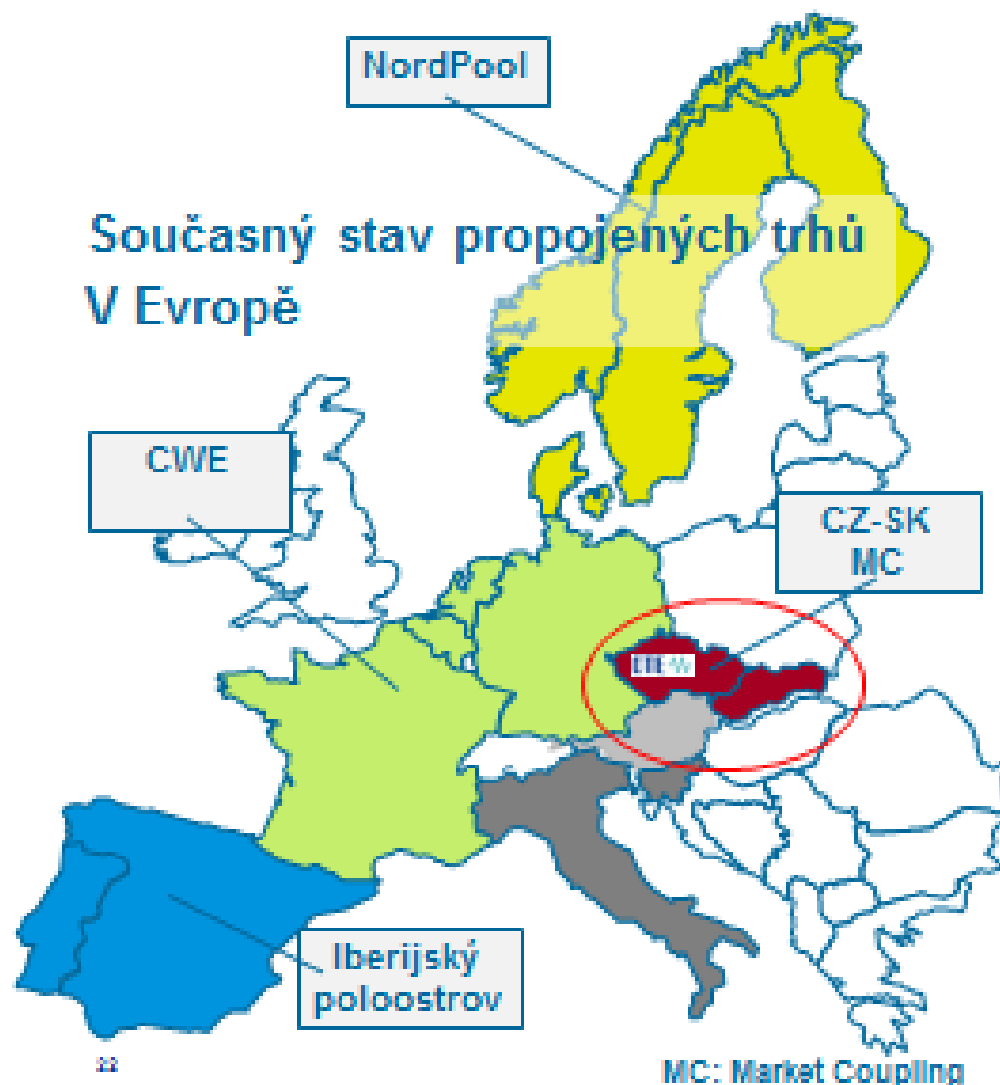
Otázky k řešení:

PPS: Určování přeshraničních přenosových
kapacit pro udržení kontroly nad fyzickými
toky elektřiny

PX/MO: Různé vlastnické struktury s odlišným
stupněm a druhem regulace (MiFiD,
Energetická legislativa)

Získané zkušenosti:

Optimální využití přeshraničních kapacit,
Snižování volatility spotových cen elektřiny,
Omezení spekulativních nákupů kapacity
profilů při explicitních aukcích,
Odstranění rizik spojených s nákupem
kapacity bez elektřiny.

ORGANIZOVANÝ KRÁTKODOBÝ TRH

Skládá se z:

- ⦿ organizovaného blokového trhu s elektřinou, na který lze podávat nabídky a poptávky na jednotlivé obchodní bloky (dále jen "blokový trh"),
 - dlouhodobá základní dodávka pro stabilní portfolio zákazníků
- ⦿ organizovaného denního trhu s elektřinou, na který lze podávat nabídky a poptávky na následující obchodní den (dále jen "denní trh"), a
- ⦿ organizovaného vnitrodenního trhu s elektřinou, na který lze podávat nabídky a poptávky na následující časový úsek uvnitř obchodního dne (dále jen "vnitrodenní trh")

DVOUSTRANNÉ OBCHODY

- ⦿ obchodníci mezi sebou (trading)
- ⦿ přímo (fyzická dodávka) - EFET
- ⦿ prostřednictvím brokerů - suma poptávajících, suma nabízejících, úloha brokera je spojit nejbližší nabídku a poptávku (za provizi) - nenesse odpovědnost za realizaci obchodu ani vypořádání, je pouze prostředníkem

SMLUVNÍ VZTAHY

- ⊙ Smlouva o dodávce
 - ⊙ Smlouva o sdružených službách dodávky
 - ⊙ Smlouva o připojení
 - ⊙ Smlouva o přenosu
 - ⊙ Smlouva o distribuci
 - ⊙ obecné vymezení předmětu smlouvy
-
- ⊙ Taxativní výčet náležitostí smluv - § 50 EZ

SMLUVNÍ VZTAHY

DĚKUJEME ZA POZORNOST

JUDr. Marie Brejchová, LL.M.

vedoucí sekce Právní

Pražská energetika, a. s.

Na Hroudě 1492/4

100 05 Praha 10

telefon: + 420 267 053 300

e-mail: marie.brejchova@pre.cz

www.pre.cz

Mgr. Ondřej Běhal

vedoucí oddělení Všeobecně právní

Pražská energetika, a. s.

Na Hroudě 1492/4

100 05 Praha 10

telefon: + 420 267 053 301

e-mail: ondrej.behal@pre.cz

www.pre.cz